

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 61/2014-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 30. januára 2014 v senáte zloženom z predsedu Jána Lubyho (sudca spravodajca), zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Ladislava Orosza predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti VAMEX, a. s., Košice, Lubina 1, Košice, zastúpenej advokátom JUDr. Eugenom Kostovčíkom, Gelnická 33, Košice, vo veci namietaného porušenia jej základného práva podľa čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Sžf 37/2012 a jeho rozsudkom z 28. augusta 2012 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti VAMEX, a. s., Košice, **o d m i e t a** ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 21. januára 2013 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti VAMEX, a. s., Košice (ďalej len „sťažovateľka“, v citáciách aj „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia jej

základného práva podľa čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Sžf 37/2012 a jeho rozsudkom z 28. augusta 2012 (ďalej len „napadnutý rozsudok najvyššieho súdu“).

Zo sťažnosti vyplýva, že Daňový úrad Košice IV dodatočným platobným výmerom č. 698/230/88909/10/Pav z 21. októbra 2010 (ďalej len „dodatočný platobný výmer“) vyrubil sťažovateľke rozdiel dane z pridanej hodnoty (ďalej len „DPH“) za zdaňovacie obdobie november 2005 v sume 1 938,95 €. Správca dane neuznal sťažovateľke uplatnenú DPH z faktúr vyhotovených spoločnosťou B., s. r. o. (ďalej len „dodávateľ“), za stavebné práce, ktoré boli vykonané na objekte rodinného domu, ktorý nebol vo vlastníctve sťažovateľky, keďže nehnuteľnosť nebola a ani nemala byť využívaná na podnikanie.

Proti dodatočnému platobnému výmeru podala sťažovateľka odvolanie, v ktorom uvádzala najmä to, že predmet nájmu podľa listinných dôkazov a ústnej dohody mal byť sťažovateľkou využívaný na kancelárske, skladové priestory, regeneračné priestory a na iné účely. Doba nájmu bola dohodnutá do 31. decembra 2030. Prenajímateľ prenechal právo odpisovania nehnuteľnosti sťažovateľke ako nájomcovi. Po kolaudácii v zmysle zmluvy o budúcom nájme a ústnej dohody bola 23. augusta 2007 podpísaná nájomná zmluva. Stavba sa už v roku 2005 využívala na uskladnenie majetku a archiváciu dokladov a pozemok na parkovanie vozidiel sťažovateľky. Rodinný dom a jeho okolie sa v súčasnosti využíva na obchodné stretnutia s obchodnými partnermi, na zasadnutia predstavenstva, dozornej rady, na uzatváranie obchodných vzťahov, na preškoľovanie vedúcich zamestnancov a na firemné akcie pre zamestnancov sťažovateľky. Sťažovateľka podala proti dodatočnému platobnému výmeru odvolanie.

Daňové riaditeľstvo Slovenskej republiky (ďalej len „daňové riaditeľstvo“) rozhodnutím č. I/223/124-33236/2011/999608-r z 21. marca 2011 (ďalej len „rozhodnutie daňového riaditeľstva“) na základe odvolania sťažovateľky potvrdilo dodatočný platobný výmer. Podľa daňového riaditeľstva na posúdenie veci bolo smerodajné, že sťažovateľka

nebola a ani nie je vlastníkom nehnuteľnosti, stavebné povolenie a kolaudačné rozhodnutie boli vydané pre tretiu osobu. Sťažovateľka mala byť nájomcom nebytových priestorov, parkovacích plôch a príjazdových komunikácií, ktoré sú vo vlastníctve tretích fyzických osôb. Tvrdenie, že sa v rokoch 2005 až 2007 finančne spolupodieľala na výstavbe nehnuteľnosti, ktorá bola vo vlastníctve tretej osoby, nepreukazuje, že fakturované stavebné práce boli použité na účely podnikania sťažovateľky. Ani uvedené zmluvy, ani samotný nájom nič nezmenili na skutočnosti, že sporné stavebné práce fakturované sťažovateľke boli prijaté treťou osobou a až následne mala byť nehnuteľnosť predmetom nájmu sťažovateľky. Do ukončenia kolaudačného konania sťažovateľka nemohla využívať nehnuteľnosť na podnikanie.

Daňové riaditeľstvo vo svojom potvrdzujúcom rozhodnutí ďalej konštatovalo, že predmetná nehnuteľnosť pred vydaním kolaudačného rozhodnutia a pred podpisom zmluvy o nájme nebytových priestorov nebola využívaná sťažovateľkou. V danej veci je podľa daňového riaditeľstva rozhodujúce, že predmetná nehnuteľnosť bola a je vo vlastníctve inej osoby a nadobudnutá služba (stavebné práce) nemala priame a bezprostredné spojenie s výstupnými plneniami sťažovateľky. Existencia tohto spojenia je nevyhnutná ešte pred tým, ako je zdaniteľná osoba oprávnená na odpočítanie dane, a to z dôvodu stanovenia rozsahu tohto oprávnenia. V čase vzniku práva na odpočítanie dane musí byť zrejmy účel, na ktorý sa prijaté tovary a služby použijú. V rozhodnutí daňového riaditeľstva sa ďalej poukazuje na to, že v tomto prípade zrejmy účel bol deklarován v stavebnom povolení vydanom pre tretiu osobu na stavbu rodinného domu. Rodinný dom nebol použitý na podnikanie, pretože daňovník k dani z nehnuteľností, ktorým je osoba odlišná od sťažovateľky, deklaroval predmet dane ako stavby na bývanie, a nie ako stavby na ostatné podnikanie a zárobkovú činnosť, skladovanie a administratívu. Sťažovateľka preto podľa daňového riaditeľstva nepreukázala, že fakturované stavebné práce boli použité na účely jej podnikania.

Proti rozhodnutiu daňového riaditeľstva podala sťažovateľka žalobu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy. Podľa sťažovateľky je na rozhodnutie vo veci samej potrebné zodpovedať to, či je, alebo nie je odpočítanie dane podmienené

vlastníctvom sťažovateľky k nehnuteľnosti, a či bolo medzi odpočítaním dane a použitím služby (stavebných prác, dodaním stavby) na účely podnikania sťažovateľky priame a bezprostredné spojenie. Ostatné zistenia (napr. užívanie predmetu budúceho nájmu sťažovateľkou pred kolaudačným rozhodnutím, neplatenie, resp. započítanie nájomného, daňové priznanie tretích osôb) nie sú podľa sťažovateľky pre rozhodnutie podstatné.

Krajský súd v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom č. k. 6 S 62/2011-47 z 12. apríla 2012 (ďalej len „rozsudok krajského súdu“) žalobu sťažovateľky zamietol a plne sa stotožnil so závermi daňových orgánov. Podľa rozsudku krajského súdu je rozhodujúca vecná, a nie časová súvislosť medzi odpočtom a použitím služby, zároveň však vykonané dôkazy spochybňujú tvrdenie sťažovateľky, že stavebné práce realizované na stavbe rodinného domu boli dodané sťažovateľke na uskutočňovanie jej podnikania. Podľa názoru krajského súdu sa pri hodnotení dôkazov nemôže znižovať vážnosť takých dôkazov, ako je stavebné povolenie, kolaudačné rozhodnutie, daňové priznanie a ďalšie zistenie správcu dane a za rozhodujúce považovať iné doklady – zmluvy, ktoré by po formálnej stránke zdôvodňovali opodstatnenosť uplatneného odpočtu DPH.

Proti rozsudku krajského súdu podala sťažovateľka odvolanie. Podľa nej je rozsudok krajského súdu nedostatočne odôvodnený, postupom súdu došlo k porušeniu práva na spravodlivé súdne konanie, zároveň tvrdiac, že jej mala byť postupom súdu odňatá možnosť konať pred súdom. Základnou a východiskovou námietkou sťažovateľky bolo tvrdenie, že dodanie stavby podľa § 8 ods. 1 písm. b) zákona č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 222/2004 Z. z.“) neobsahuje podmienku zmeny vlastníckeho práva, a preto nie je rozhodujúce, že predmetná nehnuteľnosť bola, alebo je vo vlastníctve inej osoby. Krajský súd sa podľa sťažovateľky uvedenou námietkou vôbec nezaoberal a v prijatom právnom závere sa obmedzil iba na reprodukciu tvrdení žalovaného, čím jej odňal možnosť konať o uplatnených námietkach pred súdom. Krajský súd ani nepreskúmal a nezrejmlil všetky rozhodné skutočnosti týkajúce sa hmotnoprávných podmienok pre odpočítanie DPH.

Napadnutým rozsudkom najvyšší súd rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdil. Podľa názoru najvyššieho súdu *«je rozsudok krajského súdu tak, ako ho odvolací súd citoval, skutkovo aj právne dostatočne odôvodnený, pričom krajský súd okrem dôvodovej časti citovanej aj v tomto rozsudku odvolacieho súdu uviedol aj podstatné dôvody rozhodnutí daňových orgánov ako aj dôvody žaloby, s obsahom ktorej sa v dôvodovej časti svojho rozsudku v plnom rozsahu vysporiadal. Odvolací súd nevidí dôvody pre tvrdenie, že krajský súd svoje rozhodnutie dostatočne neodôvodnil, a tým porušil právo žalobcu na spravodlivý proces.*

Odvolací súd sa stotožňuje s právnym posúdením veci, pokiaľ ide o právo na odpočítanie DPH za zdaňovacie obdobie november 2005. Žalobca podľa názoru súdu jednoznačne nepreukázal vecnú súvislosť medzi tovarmi a službami dodanými mu v novembri 2005 dodávateľom B., s. r. o., ktoré mali byť vykonané na objekte rodinného domu nepatriaceho žalobcovi, pričom nie je preukázané, že daň uvedenú na faktúre zaplatil žalobca ako platiteľ dane za dodávky v súvislosti s jeho podnikateľskými aktivitami (v novembri 2005). Žalobca najmä nepreukázal, že by v novembri 2005 existovala čo len zmluva o nájme nehnuteľnosti, ktorou mal byť deklarovaný účel dodávky. Odvolací súd pripomína v konaní nespochybniteľné skutkové zistenie, že na budúci predmet nájmu bolo vydané stavebné povolenie až po uzatvorení zmluvy o budúcom nájme zo 14. 5. 2005 a zmluva o samotnom nájme bola uzatvorená až po novembri 2005.

Odvolací súd sa oboznámil so zmluvou o budúcom nájme zo dňa 14. 5. 2005 a konštatoval, že v čl. I. bod 2/ uvedený záväzok nájomcu, že sa „bude odo dňa podpisu zmluvy podľa projektu a plánu stavby finančne spolupodieľať na výstavbe nehnuteľností – rodinného domu na pozemku, ktorý sa nachádza v kat. úz... p. č..., ktorý je vo vlastníctve prenajímateľa“, sám osebe nie je dôkazom toho, že žalobca prijal zdaniteľné plnenie uvedené na faktúre a toto použil na účely vlastného podnikania, resp. nepreukázal priame a bezprostredné spojenie s vlastnými plneniami. V čase tvrdeného vzniku práva na odpočítanie dane nebol jednoznačne zrejmý účel, na ktorý sa prijatá služba vo vzťahu k podnikaniu žalobcu má použiť. Na druhej strane bolo nesporné, že dodávka nesmerovala na stavbu realizovanú žalobcom, ale na stavbu realizovanú iným subjektom, a to na stavbu rodinného domu. Na uvedenom základe môže odvolací súd len potvrdiť záver krajského súdu, podľa ktorého po hodnotení vykonaných dôkazov, jednotlivo i vo vzájomnej súvislosti,

záver správneho orgánu neodporuje zásadám logického myslenia a uvažovania, ak neuznal žalobcom uplatnený odpočet dane z faktúry č. 0511063 z 21. 11. 2005. Pokiaľ ide o výšku dodatočne vyrubenej DPH, táto v konaní nebola rozporovaná.».

Proti napadnutému rozsudku najvyššieho súdu podala sťažovateľka sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, ktorou navrhuje, aby ústavný súd prijal nález, ktorým by vyslovil, že ním boli porušené základné práva sťažovateľky čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, a aby napadnutý rozsudok najvyššieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Sťažovateľka zastáva názor, že napadnutý rozsudok najvyššieho súdu (v spojitosti s rozsudkom krajského súdu) je nedostatočne odôvodnený, nemá „*žiadnu oporu v existujúcom hmotnom práve*“, a to či už vnútroštátnom práve alebo európskom práve [Šiesta smernica Rady č. 77/388/EHS zo 17. mája 1977 o zosúladení právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa daní z obratu — spoločný systém DPH: jednotný základ jej stanovenia, mim. vyd. Ú. v., kap. 9, zv. 1, s. 23 - 62 (ďalej len „šiesta smernica“)], a najvyšší súd sa pri výklade a aplikácii zákonných predpisov natoľko odchýlil od ich znenia, že zásadne poprel ich účel a význam, čím mal porušiť jej základné práva podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Podľa sťažovateľky mal najvyšší súd dať odpoveď na otázku, či „*odpočítanie dane je alebo nie je podmienené vlastníctvom k nehnuteľnosti...*“, keďže malo ísť o otázku s podstatným významom pre rozhodnutie vo veci, táto otázka ako taká vyžadovala aj „*úplne jednoznačnú a jasnú odpoveď*“. Najvyšší súd mal výslovne uviesť, z ktorého ustanovenia zákona č. 222/2004 Z. z. by mala takáto podmienka vyplývať. Keďže tak najvyšší súd neurobil, podľa sťažovateľky je jeho napadnutý rozsudok nepreskúmateľný. Najvyšší súd mal ďalej podľa sťažovateľky odpovedať aj na otázku, či „*bolo alebo nebolo medzi odpočítaním dane a použitím služby (stavebných prác) na účely podnikania sťažovateľa priame a bezprostredné spojenie*“. Podľa sťažovateľky je napadnutý rozsudok najvyššieho súdu navyše aj arbitrárny, keďže pre rozhodujúce kritérium použitia na účely

podnikania na jednej strane považuje za dôležitú súvislosť vecnú a nie časovú, ale zároveň predmetné kritérium vykladá iba vo vzťahu k časovej, a nie vo vzťahu k vecnej súvislosti.

Sťažovateľka ďalej poukazuje aj s odkazom na judikatúru Súdneho dvora Európskej únie (ďalej len „Súdny dvor“) na podľa nej nesprávny právny záver najvyššieho súdu (v spojitosti s rozsudkom krajského súdu), keďže *„pre uplatnenie nároku na odpočítanie dane postačuje s ohľadom na objektívne okolnosti zrejmý úmysel samostatne vykonávať ekonomickú činnosť. Právo uplatniť nárok na odpočet dane vzniká už pri prvých investičných výdavkoch...“*, a tento úmysel už sťažovateľka v daňovom konaní preukázala listinnými dôkazmi (zmluvou o budúcom nájme). Sťažovateľka ďalej na podporu svojich tvrdení uvádza, že *„náklady na výstavbu... sú zúčtované v (jej) dlhodobom majetku, prenajímateľ prenechal právo odpisovania (sťažovateľke) a na uvedenej adrese nie je nikto z vlastníkov prihlásený k trvalému alebo prechodnému pobytu“*. V čase vzniku práva na odpočítanie dane tak boli splnené podmienky na jej odpočítanie.

Ústavný súd považoval za potrebné v súvislosti s konaním o sťažnosti sťažovateľky uviesť nasledovné:

Predseda najvyššieho súdu JUDr. Štefan Harabin podal 22. februára 2013 proti sudcovi IV. senátu ústavného súdu Ladislavovi Oroszovi trestné oznámenie a zároveň v televíznych reláciách televízie TA3 odvysielaných 21. februára 2013 a 11. marca 2013 formuloval proti nemu osobné invectívy. Sudca IV. senátu ústavného súdu Ladislav Orosz v tejto súvislosti (aj keď sa zo subjektívneho hľadiska necítil byť predpojatý) listom z 28. marca 2013 (ďalej len „oznámenie“) oznámil tieto skutočnosti v zmysle § 27 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) predsedníčke ústavného súdu a zároveň ju požiadal, aby zabezpečila postup podľa § 28 ods. 2 zákona o ústavnom súde, t. j. aby predložila jeho oznámenie obsahujúce skutočnosti, ktoré by mohli zakladať jeho vylúčenie z prerokovania a rozhodovania veci sťažovateľky na rozhodnutie senátu ústavného súdu, ktorý je o ňom príslušný rozhodnúť v súlade s platným rozvrhom práce ústavného súdu.

O oznámení sudcu ústavného súdu Ladislava Orosza rozhodol I. senát ústavného súdu uznesením č. k. I. ÚS 367/2013-8 z 5. júna 2013 tak, že sudcu IV. senátu ústavného súdu Ladislava Orosza z výkonu sudcovskej funkcie vo veci sťažovateľky nevyhlásil. Označené uznesenie bolo sudcovi IV. senátu ústavného súdu Ladislavovi Oroszovi doručené 21. júna 2013. Z uvedeného dôvodu IV. senát ústavného súdu v období od 28. marca 2013 do 21. júna 2013 nemohol vo veci sťažovateľky konať a rozhodovať.

Sudkyňa Ľudmila Gajdošíková listom z 28. augusta 2013 a sudca Ján Luby listom z 27. augusta 2013 v zmysle § 27 ods. 2 zákona o ústavnom súde predsedníčke ústavného súdu oznámili, že okrem iných aj vo veci sťažovateľky, sú členmi senátu IV. ÚS ako sudcovia spravodajcovia alebo sudcovia. Napriek tomu, že sa necítia byť v uvedených veciach predpojatí pri výkone funkcie sudcu, keďže obsah vyjadrení JUDr. Štefana Harabina nijakým spôsobom neovplyvnil ich spôsobilosť rozhodovať v uvedených veciach nestranne a objektívne, vzhľadom na (i) podané trestné oznámenie JUDr. Štefana Harabina (predsedu najvyššieho súdu) proti ich osobe, ako aj (ii) JUDr. Štefanom Harabinom počas tlačovej besedy uskutočnenej 20. augusta 2013 prezentované hrubé urážky a podozrenia z ich korupčného správania, v ktorých pokračoval na tlačovej besede v televízii TA3 konanej 23. augusta 2013, a tiež (iii) opakované vyhlásenia JUDr. Štefana Harabina o nadržíavaní sťažovateľke a o korupčnom správaní celého senátu ústavného súdu IV. ÚS vo veci vedenej pod sp. zn. IV. ÚS 459/2012, predložili vec predsedníčke ústavného súdu na zabezpečenie postupu podľa § 28 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

O oznámení sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej rozhodol ústavný súd uznesením č. k. I. ÚS 592/2013-10 z 2. októbra 2013 tak, že sudkyňu IV. senátu ústavného súdu Ľudmilu Gajdošíkovú z výkonu sudcovskej funkcie vo veci sťažovateľky nevyhlásil.

O oznámení sudcu Jána Lubyho rozhodol ústavný súd uznesením č. k. I. ÚS 698/2013-16 z 20. novembra 2013 tak, že sudcu IV. senátu ústavného súdu Jána Lubyho z výkonu sudcovskej funkcie vo veci sťažovateľky nevyhlásil.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti – uznesenie o námietke predsedu najvyššieho súdu a o oznámeniach sudcov nemohol IV. senát ústavného súdu v danej veci konať do času, kým o týchto otázkach nerozhodol príslušný senát ústavného súdu.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd rozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Z už uvedeného ústavného vymedzenia postavenia a kompetencií všeobecných súdov a ústavného súdu v Slovenskej republike (princíp subsidiarity) vyplýva, že rozhodovanie v správnom súdnictve patrí do právomoci všeobecných súdov. Ústavný súd nie je súdom vyššej inštancie rozhodujúcim o opravných prostriedkoch v rámci sústavy všeobecných súdov. V zásade preto nie je oprávnený posudzovať správnosť skutkových a právnych názorov všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov v konkrétnom prípade viedli k rozhodnutiu (obdobne napr. III. ÚS 78/07, IV. ÚS 27/2010). Úlohou ústavného súdu nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov (II. ÚS 193/2010).

Do právomoci ústavného súdu v konaní podľa čl. 127 ústavy však patrí kontrola zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Skutkové a právne závery súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02, III. ÚS 271/05, III. ÚS 153/07). O zjavnú neodôvodnenosť alebo arbitrárnosť súdneho rozhodnutia v súvislosti s právnym posúdením ide spravidla vtedy, ak ústavný súd zistí interpretáciu a aplikáciu právnej normy zo strany súdu, ktorá zásadne popiera účel a význam aplikovanej právnej normy, alebo ak dôvody, na ktorých je založené súdne rozhodnutie, absentujú, sú zjavne protirečivé alebo popierajú pravidlá formálnej a právnej logiky, prípadne ak sú tieto dôvody zjavne jednostranné a v extrémnom rozpore s princípmi spravodlivosti (III. ÚS 305/08, IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06).

Za zjavne neopodstatnenú možno považovať sťažnosť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu alebo jeho rozhodnutím nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu verejnej moci alebo jeho rozhodnutím a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. O zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide preto vtedy, ak pri jej predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistil možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie (napr. I. ÚS 140/03, IV. ÚS 166/04, IV. ÚS 136/05, II. ÚS 98/06, III. ÚS 198/07, IV. ÚS 27/2010).

Z týchto hľadísk ústavný súd preskúmal sťažnosť sťažovateľky namietajúcej porušenie základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde...

Podľa čl. 46 ods. 2 ústavy kto tvrdí, že bol na svojich právach ukrátený rozhodnutím orgánu verejnej správy, môže sa obrátiť na súd, aby preskúmal zákonnosť takéhoto rozhodnutia, ak zákon neustanoví inak. Z právomoci súdu však nesmie byť vylúčené preskúmanie rozhodnutí týkajúcich sa základných práv a slobôd.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom...

Ústavný súd v celom rozsahu zotrúva na svojej konštantnej judikatúre, podľa ktorej súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je aj právo účastníka na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia, a to s ohľadom na to, o aké rozhodnutie ide (meritórne alebo procesné) a v akom štádiu súdneho konania je rozhodnutie vydané. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (napr. III. ÚS 209/04, IV. ÚS 112/05, III. ÚS 25/06, IV. ÚS 301/09, IV. ÚS 402/2013).

Pri posúdení sťažnosti zohľadňuje ústavný súd osobitne tú okolnosť, že napadnutý rozsudok bol vydaný v rámci správneho súdnictva. Správny súd (súd rozhodujúci v správnom súdnictve napríklad o žalobách proti rozhodnutiam orgánov verejnej správy; v tomto prípade tak krajský súd, ako aj najvyšší súd) nie je tzv. „skutkovým súdom“, teda súdom, ktorý by vykonával dokazovanie na zistenie skutkového stavu, a jeho úlohou nie je nahradzovať činnosť orgánov verejnej správy pri zisťovaní skutkového stavu, ale len preskúmať zákonnosť ich rozhodnutí, teda posúdiť to, či kompetentné orgány pri riešení konkrétnych otázok vymedzených žalobou rešpektovali príslušné hmotno-právne

a procesno-právne predpisy (II. ÚS 21/09, II. ÚS 391/2010). Taktiež najvyšší súd nemohol nahrádzať úvahu orgánu verejnej správy vlastnou úvahou (v okolnostiach danej veci ide o úvahu, či sú splnené podmienky na odpočítanie DPH).

Zo sťažnosti vyplýva, že podľa sťažovateľky boli rozsudky krajského súdu a najvyššieho súdu odôvodnené argumentáciou, podľa ktorej je relevantné vlastnícke právo k stavbe, pričom na túto základnú otázku mal najvyšší súd (rovnako, ako aj krajský súd pred ním) dať jasnú odpoveď. Zároveň sťažovateľka namieta nedostatky pri vyhodnotení skutkového stavu a nesprávne právne posúdenie veci vo vzťahu k tomu, či poskytnuté plnenie spĺňa podmienky na odpočítanie DPH. Vo vzťahu k napadnutému rozsudku najvyššieho súdu navyše sťažovateľka poukazuje na jeho arbitrárnosť spočívajúcu v tom, že mal na jednej strane na splnenie podmienok pre odpočítanie DPH posudzovať súvislosť vecnú, a nie časovú, ale zároveň predmetné kritérium (účel plnenia na výkon vlastnej podnikateľskej činnosti) v skutočnosti posudzoval iba vo vzťahu k časovej, a nie vo vzťahu k vecnej súvislosti.

Ústavný súd preskúmal v už uvedených intenciách napadnutý rozsudok najvyššieho súdu a s námietkami sťažovateľky sa nestotožnil.

Najvyšší súd súhlasil s názorom sťažovateľky, že na posúdenie oprávnenosti odpočtu DPH je rozhodujúca vecná a nie časová súvislosť medzi odpočtom a použitím služby, pričom sa stotožnil so závermi krajského súdu, podľa ktorých bolo v konaní pred správnyimi orgánmi dostatočne preukázané, že zdaniteľné plnenie nebolo uskutočnené na účel vlastného podnikania sťažovateľky. Osobitne a nad rámec odôvodnenia rozsudku krajského súdu (poukazujúceho na stavebné povolenie, kolaudačné rozhodnutie, ktoré predurčuje stavbu na účely bývania, ako aj daňové priznania na daň z nehnuteľnosti, ktoré tiež potvrdzujú nepodnikateľský účel využívania nehnuteľnosti) zdôraznil krajský súd to, že zo zmlúv medzi sťažovateľkou a tretími osobami, ktoré mali deklarovvať podnikateľský účel dodávky (využívanie stavby), nevyplýva, že by zdaniteľné plnenie použila sťažovateľka na účely vlastného podnikania, a navyše bolo nesporné, že „*dodávka smerovala na stavbu realizovanú iným subjektom, a to na stavbu rodinného domu*“. Tomuto záveru neodporuje

ani rozhodovacia činnosť Súdneho dvora vo vzťahu k šiestej smernici, na ktorú sa sťažovateľka odvoláva, keďže tá uvádza iba kritériá, ktoré sa majú použiť pri výklade a aplikácii šiestej smernice (v tomto prípade podnikateľský účel uskutočnených výdavkov), posúdenie ich splnenia však prináleží správny orgánom a všeobecným súdom členských štátov. V tomto prípade dospel najvyšší súd k takému záveru, že považoval predmetné kritérium za nesplnené. Z uvedeného vyplýva, že na posúdenie veci najvyšším súdom nebola relevantná otázka vlastníckeho práva nehnuteľnosti tak, ako to uvádza sťažovateľka, ale iné okolnosti. Posúdenie, či otázka je zásadná na rozhodovanie, nie je vecou sťažovateľky, ale vecou skutkového a právneho posúdenia veci, ktoré prislúcha všeobecnému súdu. Preto najvyšší súd nemusel dať odpoveď na túto otázku, ak pre jeho rozhodnutie nebola relevantná a ak svoje rozhodnutie odôvodnil právnym názorom, pre ktorý nie je táto otázka významná.

Podľa názoru ústavného súdu napadnutý rozsudok najvyššieho súdu obsahuje dostatok skutkových a právnych záverov odôvodňujúcich jeho výrok, pričom ústavný súd nezistil, že by jeho výklad a závery boli svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené, a nevyplýva z nich ani taká aplikácia príslušných ustanovení právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich podstaty a zmyslu. Skutočnosť, že sťažovateľka sa s názorom najvyššieho súdu nestotožňuje, nepostačuje sama osebe na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia. Podľa názoru ústavného súdu sa najvyšší súd s námietkami sťažovateľky uvedenými v odvolaní zaoberal v rozsahu, ktorý postačuje na konštatovanie, že sťažovateľka v tomto konaní dostala odpoveď na všetky podstatné okolnosti prípadu.

Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd dospel k záveru, že niet žiadnej spojitosti (príčinnej súvislosti) medzi posudzovaným rozhodnutím najvyššieho súdu a namietaným porušením základných práv sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. S prihliadnutím na odôvodnenosť napadnutého rozhodnutia, ako aj s poukazom na to, že obsahom základného práva na súdnu ochranu (a tiež práva na spravodlivé súdne konanie) nie je právo na rozhodnutie v súlade s právnym názorom účastníka súdneho konania, resp. právo na úspech v konaní (obdobne napr. II. ÚS 218/02,

III. ÚS 198/07, II. ÚS 229/07, I. ÚS 265/07, III. ÚS 139/08), ústavný súd sťažnosť odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti bolo už bez právneho dôvodu zaoberať sa aj ďalšími návrhmi sťažovateľky uplatnenými v petite jej sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30. januára 2014